

Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 0850804052

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2022-03-31

Revidering av Framkomlighetsstrategin.

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/1699.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning

Framkomlighetsstrategin är Stockholms stads trafikstrategi som antogs av kommunfullmäktige 2013. I Stockholms stads budget 2020 gavs trafiknämnden i uppdrag att påbörja en revidering av Framkomlighetsstrategin. I budget 2021 konkretiserades inriktningen på uppdraget att gälla fortsatt revidering med utgångspunkt i framväxande mobilitetstjänster och delningsekonomi och där prioriteringen för gång, cykel, kollektivtrafik samt godsfordon med hög beläggning ligger fast.

Förvaltningen är positiv till remissförslaget som på ett ambitiöst sätt lyfter fram de utmaningar som staden inom en snar framtid behöver hitta lösningar till för att uppnå ett yteffektivt och kapacitetsstarkt trafiksystem. De framtagna förslagen till planeringsinriktningar med tillhörande åtgärdsområden är också väl avvägda för det fortsatta utvecklingsarbetet. Vidare anser förvaltningen att det är angeläget att staden ombesörjer en snabb lösning på den oordnade situation som råder när det gäller användningen av elsparkcyklar. Frågan är i allra högsta grad en trafiksäkerhetsfråga och behöver därför på ett tydligare sätt lyftas och prioriteras i förslaget till revidering av stadens trafikstrategi.

Bakgrund

Framkomlighetsstrategin är Stockholms stads trafikstrategi som antogs av kommunfullmäktige 2013. I Stockholms stads budget 2020 gavs trafiknämnden i uppdrag att påbörja en revidering av Framkomlighetsstrategin. I budget 2021 konkretiserades inriktningen på uppdraget att gälla fortsatt revidering med utgångspunkt i framväxande mobilitetstjänster och delningsekonomi och där prioriteringen för gång, cykel, kollektivtrafik samt godsfordon med hög beläggning ligger fast. Strategin behöver även fokusera på att minimera konsekvenser av trafikstörande arbeten.

Sammanfattning av remissen

Framkomlighetsstrategin gäller endast stadens egna vägar och gator som emellertid är en integrerad del av det regionala transportsystemet med vägar, järnvägar, kollektivtrafik och vattenvägar. Denna infrastruktur planeras och sköts av lokala, regionala och centrala myndigheter samt privata aktörer, det innebär att strategin måste ses som en del av en större helhet.

Syftet med strategin är att beskriva hur stadens vägar och gator kan användas och utvecklas på bästa sätt samtidigt som staden växer. Framkomlighetsstrategin ger principer för hur staden ska prioritera i beslut för att bidra till ett effektivt, tryggt, framkomligt, attraktivt, miljövänligt och hälsosamt Stockholm. Strategin kan även tillämpas för andra offentliga rum där det finns både trafik- och vistelsefunktioner, som exempelvis vid vissa kajer och torg. Strategin ska vara ett stöd i stadens samarbete med andra myndigheter, näringslivet, intresseorganisationer, i dialogen med stockholmarna samt andra aktörer.

Framkomlighetsstrategins övergripande inriktning är ett viktigt verktyg som kan hantera utmaningarna samlat. Genom att prioritera kapacitetsstarka färdmedel och ge mer utrymme för attraktiva vistelseytor tillsammans med den nya teknikens möjligheter kan staden ta sig an dessa utmaningar. På så sätt främjas en effektiv och hållbar användning av stadens gemensamma och begränsade resurs, nämligen gatuutrymmet.

Förslaget till Framkomlighetsstrategi innehåller nedanstående fyra planeringsinriktningar med tillhörande åtgärdsområden:

A. Kapacitet

Gång, cykel och kollektivtrafik ska ges mer utrymme för att kunna förflytta fler människor på samma yta. Effektiva godstransporter ska främjas. Rörlig trafik prioriteras framför stillastående fordon.

Åtgärdsområden staden kan arbeta med för att bättre utnyttja kapaciteten i väg- och gatunätet:

- **Kollektivtrafiken som ryggrad i transportsystemet.** Kollektivtrafiken är ryggraden i Stockholms transportsystem och en förutsättning för yteffektiva transporter i staden och regionen.
- **Säkerställa yta för gående och stadsliv på stadens gångbanor.** Det är alltid viktigt att det finns tillräcklig gångyta för att människor ska kunna röra sig på stadens gångbanor, men också att det finns plats för att stanna upp och vila samt ytor för stadsliv.
- **Breda och säkra cykelstråk.** Stadens cykelplan pekar ut inriktningen för cykelplaneringen, identifierar de viktigaste cykelstråken och beskriver prioriterade åtgärdsområden. Centralt i kommande arbete är att fortsätta bygga ut ett sammanhängande och kapacitetsstarkt cykelnät med tillräckligt breda cykelbanor som är separerade både från gående och motorfordon.
- **Testa nya lösningar när staden utvecklas.** I samband med de många olika bygg- och infrastrukturprojekten i hela staden kan nya sätt att disponera stadens vägar och gator testas. Detta kan göras med olika tillfälliga lösningar. Långa byggprojekt kan också ge människor nya resvanor och det är viktigt att staden följer utvecklingen och anpassar den slutliga lösningen efter de nya vanorna.
- **Effektiv godstrafik i samverkan med näringslivet.** Staden ska arbeta för att använda all transportinfrastruktur på bästa sätt för godstrafiken. Det lämnar mer plats i väg- och gatunätet för andra funktioner. Staden driver därför utveckling av innovativa lösningar för transporter på tider när vägnätet är mindre belastat, så kallad off peak.
- **Optimera tillgången till kantsten och prioritera samhällsviktiga funktioner.** Ytan vid kantsten behöver planeras för att underlätta för den rörliga trafiken och leveranstrafiken. En del gatuparkering kommer behöva användas för andra funktioner än privata bilar. När det blir möjligt kan det handla om att reservera platser för bilpooler eller andra mobilitetstjänster. Även säkra cykelparkeringar behöver få mer plats vid kantsten.

B. Framkomlighet

Restiden för kollektivtrafiken ska minska. Framkomligheten ska förbättras för gång, cykel, och effektiv godstrafik. Pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag genom att styra resande med innovativa lösningar, prissättning och samverkan.

Åtgärdsområden som staden kan arbeta med för att uppnå en god framkomlighet utifrån de behov som finns i en tät stad:

- **Regional samverkan för näringslivets transporter och kollektivtrafikens framkomlighet.** Näringslivets kompetensförsörjning gynnas av att många har lätt att ta sig till sina arbetsplatser både inom staden och regionen. Särskilt på det prioriterade vägnätet ska kollektivtrafikens framkomlighet tillsammans med näringslivets transporter prioriteras. På så sätt säkras också näringslivets tillgång till stadens verksamhetsområden och stadens varuförsörjning.
- **God framkomlighet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter.** För att säkerställa en god framkomlighet och fysisk tillgänglighet på vägar och gator behöver drift och underhåll hålla en jämn och hög nivå, samtidigt som utformningen av trafikmiljön behöver understödja möjligheten till bra drift och underhåll. Staden bör särskilt fokusera på framkomligheten för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.
- **Styra och reglera trafiken för ökad pålitlighet.** Reglering av parkering är tillsammans med trängselskatt två av de mest kraftfulla instrumenten för att styra trafiken. Stadens parkeringsstrategi pekar ut riktningen för hur regleringen av parkering behöver utvecklas.
- **Planera och samordna för minskad sårbarhet i transportsystemet.** För att upprätthålla framkomligheten under pågående bygg- och infrastrukturprojekt behövs god planering, samverkan, information och incitament för snabba genomföranden.

C. Attraktivitet

Stadens gator ska bli attraktiva och leva upp till sin roll som ett av Stockholms viktigaste offentliga rum, där såväl invånare som näringsliv bidrar till stadslivet. De offentliga rummen ska planeras för att uppmuntra till rörelse i vardagen för alla genom att förbättra gångvänligheten och vistelsekvaliteterna i hela staden.

Åtgärdsområden som staden kan arbeta med för att skapa en attraktiv stad med hjälp av planering av de offentliga rummen och transportsystemet:

- **Ett transportsystem som prioriterar gående.** Stadens gångplan och underliggande planeringsstöd pekar ut inriktningen på gångplaneringen samt vad som är viktigt för gående. En viktig del i kommande arbete är att tydliggöra ett prioriterat nät för gående, som innehåller de viktigaste gångstråken i staden.
- **Utvecklade vistelsevärden i stadens offentliga rum.** På gångbanor, torg och kajer behövs mer kvalitativ yta för människor att gå och vistas i. Staden behöver här prioritera sådana funktioner som måste placeras i det offentliga rummet, som exempelvis gatutråd, bänkar och uteserveringar.
- **Mer aktivt resande för hälsan.** Staden behöver också arbeta med stockholmarnas och framförallt barnens resmöjligheter och resvanor. Hälsosamma vanor och resmönster etableras tidigt i livet vilket gör trenden för barns minskade rörelse bekymmersam. För att få fler barn och unga att våga, vilja och kunna gå och cykla bör tryggheten på skolvägar och vägar till fritidsaktiviteter prioriteras högt.
- **Skapa trygga offentliga rum.** Trygghet är en mycket viktig fråga som staden behöver fortsätta lägga stor vikt vid. En aspekt är bra drift och underhåll av vägar och gator. Andra delar i en trygg stadsmiljö är höga vistelsevärden, välavvägd möblering, bra belysning, låga hastigheter samt klotter- och skräpfria gatumuljöer.
- **Möjliggöra flexibel användning av stadens gator och torg.** För att gator och torg ska kunna användas på olika sätt är det viktigt att det finns omöblerade ytor. Det möjliggör olika typer av mänskliga aktiviteter men även olika typer av tillfällig möblering och förändringar av det offentliga rummet.
- **Väl omhändertagna och levande gator.** Levande gator har aktiva bottenvåningar med många verksamheter som skapar folkliv. Detta genererar transporter med varor in och avfall ut. Hur leveranser ska lösas behöver komma in i den tidiga planeringen för att minimera potentiella konflikter med stadslivet och samtidigt hitta bra lösningar för det lokala näringslivet. Attraktiva gator behöver vara väl omhändertagna. Det innebär hela möbler, fungerande belysning och hel markbeläggning samt att gatan är välstädad eller snöröjd.

D. Hållbarhet

Alla människor ska kunna röra sig och vistas utifrån sina förutsättningar i hela staden. Genom att främja innovation, elektrifierade transporter och styra bilanvändning till de resor där bilen gör mest nytta för samhället, minskar buller, trafikolyckor och utsläpp från fordonstrafiken.

Åtgärdsområden som staden kan arbeta med eller främja för att transportsystemet ska bidra till en hållbar stad:

- **En inbjudande och inkluderande stad.** Våra resmönster och färdmedelsval skiljer sig åt beroende på bland annat kön, fysisk förmåga och socioekonomi. Ett viktigt fokus är att göra transportsystemet tryggt, rättvist och jämlikt för alla. Staden kan arbeta med detta bland annat genom att satsa på de yteffektiva och kapacitetsstarka färdmedlen som skapar möjligheter för fler att ta del av stadens möjligheter oavsett förutsättningar.
- **Minskade klimatutsläpp.** För att möjliggöra en fossilfri stad krävs effektivisering av transportsystemet tillsammans med kraftfulla åtgärder som underlättar för elektrifiering och förnybara drivmedel. Detta behöver ske i nära samverkan med både privata och offentliga aktörer för att hitta de bästa lösningarna. Stadsplaneringen ska följa översiktsplanen med centralt placerad, kollektivtrafikhärlig, tät och funktionsblandad bebyggelse.
- **Klimatanpassning.** En viktig del av att klimatanpassa staden är att ta med skyfallsperspektivet tidigt i planeringen. Det pågår arbete med att identifiera riskområden och långsiktiga åtgärdsstrategier för att skyfallssäkra stadens offentliga rum.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till remissförslaget som på ett ambitiöst sätt lyfter fram de utmaningar som staden inom en snar framtid behöver hitta lösningar till för att uppnå ett yteffektivt och kapacitetsstarkt trafiksystem. De framtagna förslagen till planeringsinriktningar med tillhörande åtgärdsområden är också väl avvägda för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Vidare anser förvaltningen att det är angeläget att staden ombesörjer en snabb lösning på den oordnade situation som råder när det gäller

användningen av elsparkcyklar. Frågan är i allra högsta grad en trafiksäkerhetsfråga och behöver därför på ett tydligare sätt lyftas och prioriteras i förslaget till revidering av stadens trafikstrategi.

Förvaltningen bidrar till arbetet med att nå stadens mål för framkomlighet och trafiksäkerhet genom att kontinuerligt inventera upprustningsbehov av stadsdelsområdets gång- och cykelvägar inom parkmark. Syftet är att främja en bra infrastruktur för hållbara, fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga, trygga och attraktiva gång- och cykelstråk som lockar fler invånare att välja gång eller cykel istället för bil som färd sätt.

I övrigt samverkar förvaltningen kontinuerligt med trafikkontoret för planering, utveckling och kunskapsåterföring avseende infrastrukturfrågor.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Bejker
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilaga: Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/1699.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2022-03-10
Jenny Beijker, Avdelningschef	2022-03-07